

2009Z25396

Vragen van het lid **Thieme** (PvdD) aan de ministers van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Defensie over *Q-koorts en bioterrorisme*. (Ingezonden 29 december 2009)

1

Kent u het bericht «Waarom de geit niet wordt gespaard»?¹

2

Is het waar dat de coxiella burnetii bacterie is opgenomen in de lijst van bioterreuwapens van de Amerikaanse Centers for Disease Control and Prevention (CDC) en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)?

3

Is het waar dat Nederland The Biological and Toxin Weapon Convention getekend heeft in 1972?

4

Is het waar dat de bacterie die Q-koorts veroorzaakt (Coxiella Burnetii) en in Nederland is aangetroffen de meest agressieve variant is die ooit is waargenomen? Zo nee, welke agressievere variant is dan waargenomen en wanneer? Zo ja, is er een verklaring voor het feit dat de coxiella burnetii bacterie in

Nederland agressiever is dan elders waargenomen varianten?

5

Hoe beoordeelt u de uitspraak van een microbioloog die spreekt van «een biologische Q-koortsbom, bioterreuw verspreid door onze landgenoten de boeren»?²

6

Is het waar dat de Q-koortsbacterie bij de inzet in geval van bioterrorisme van soortgelijk gevaar is als een gelijke hoeveelheid anthrax?

7

Is het waar dat Q-koorts als mogelijk bacteriologisch wapen door CDC gecategoriseerd is in dezelfde klasse als E-coli en cholera?³

8

Is het waar dat Q-koorts al sinds 2001 door Nederlandse wetenschappers wordt aangemerkt als één van de zes gevaarlijkste potentiële biologische wapens en dat het beheersingsniveau bij de bewerking van laboratoriumkweken van Q-koorts hoger ligt dan dat van bijvoorbeeld anthrax en pest?⁴

9

Is het waar dat bij een abortus van een geit miljarden coxiella's kunnen vrijkomen en dat één coxiella voldoende kan zijn om besmet te raken? Zo nee, hoe groot is dan het besmettingsgevaar en de

uitscheiding van de coxiella burnetii bacterie in geval van abortus bij een geit?

10

Bent u op de hoogte van het feit dat het Nederlands Tijdschrift Geneeskunde al in 2000⁵ en in 2007⁶, en de «field manual treatment of biological warfare agent casualties van de Amerikaanse strijdkrachten,⁷ in 2000 al publiceerden over de dreiging van acute en chronische Q-koorts in relatie tot hoefen huisdieren en als mogelijk bioterreuwapen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe kan het dan dat de minister van LNV in 2009 van «wijsheid achteraf» spreekt?

11

Is de bestrijding van Q-koorts getoetst aan de gedragscode voor biosecurity van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) uit augustus 2007? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke wijze?

12

Is het waar dat in 1995 de coxiella burnetii bacterie in laboratoria van de militante Aum Shinrikyo sekte is gevonden die in datzelfde jaar een aanslag met Sarin pleegde in de metro van Tokyo? Zo ja, hoe kan het dan dat u niet op de hoogte was van de besmettingsgevaaren van Q-koorts?

13

Kunt u uiteenzetten welke organisaties en hoeveel personen in Nederland belast zijn met het toezicht op de naleving van de Biological and Toxin Weapons Convention (BTWC) uit 1972?

14

Kunt u concreet uiteenzetten op welke wijze voorkomen wordt dat de in de geitenhouderij ruim en in agressieve vorm aanwezige coxiella burnetii bacterie in handen zou kunnen vallen van organisaties die haar zouden kunnen aanwenden als bacteriologisch wapen? Zo nee, waarom niet?

15

Kunt u uiteenzetten welk verschil in besmettingsgevaar er is tussen inzet van de coxiella burnetii bacterie als bacteriologisch wapen en het aanwezig zijn van de coxiella burnetii bacterie in open potstallen op het Nederlandse platteland en bij het uitrijden van besmette mest op Nederlandse landerijen? Zo nee, waarom niet?

16

Kunt u uiteenzetten hoe groot het gevaar is dat de in de geitenhouderij aanwezige coxielle burnetii bacterie zou kunnen overslaan naar de 3,3 miljoen Nederlandse huiskatten en welk gevaar daarmee voor de Nederlandse bevolking zou kunnen ontstaan? Zo nee, waarom niet?

17

Deelt u de mening dat de bescherming van de volksgezondheid niet toelaat dat er nog enig risico genomen wordt met verspreiding van de coxiella burnetii bacterie via de veehouderij? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke wijze wilt u de risico's tot een absoluut minimum beperken?

18

Deelt u de mening dat burgers die wonen of recreëren in de nabijheid van een veehouderijbedrijf dat gevaarlijke bacteriën uitscheidt vergelijkbaar met bacteriologische wapens, in alle gevallen onverwijd op de hoogte gesteld zouden moeten worden van het aanwezige besmettingsgevaar? Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom is het waarschuwen van burgers in Nederland sinds 2007 omtrent de Q-koorts epidemie dan achterwege gelaten?

19

Is het waar dat reizigers die vanuit Brazilië⁸ en de VS⁹ naar Nederland reizen al geruime tijd waarschuwingen uitgereikt krijgen van de lokale gezondheidsautoriteiten met betrekking tot het besmettingsgevaar in Nederland, en dat Nederlanders tot voor kort niet gewaarschuwd werden tegen het gevaar van recreëren of wonen in de nabijheid van met Q-koorts besmette bedrijven? Zo ja, acht u dit een nalatige handelwijze van de Nederlandse overheid? Zo nee, op welke vergelijkbare wijze werd de Nederlandse bevolking dan voorgelicht?

20

Bent u bereid een plan van aanpak op te stellen over de preventie van verspreiding van zoönosen als bacteriële wapens voor terreurdoeleinden en een voorlichtingsprotocol voor het informeren van burgers in geval van calamiteiten op het gebied van zoönosen, zoals in geval van de Q-koortsepidemie en dat met de Kamer te delen?

21

Bent u bereid een protocol tot schadevergoeding op te stellen voor burgers die getroffen worden door uitbraken van zoönosen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke termijn en wijze?

---

¹ <http://nos.nl/artikel/124276-qkoorts-waarom-de-geit-niet-wordt-gespaard.html>

² <http://nos.nl/artikel/90927-coxiella-burnetii-de-biologische-qkoortsbom.html>

³ <http://www2a.cdc.gov/PHLP/docs/cdc.horton.web.pdf>

⁴ <http://www.nvmm.nl/open/documents/bioterrorisme141201.pdf>

⁵ Nederlands Tijdschrift Geneeskunde, 144:1303-6.

⁶ Nederlands Tijdschrift Geneeskunde, 151:1998-2003.

⁷ 17 juli 2000;

http://www.chem-bio.com/resource/2000/fm8_284.pdf

⁸ <http://consultaviajanteufp.blogspot.com/2009/06/febre-q-na-holanda.html>

⁹ <http://wwwnc.cdc.gov/travel/content/in-the-news/q-fever-netherlands.aspx>